

S. Sayısı : 60

Hava kuvvetleri için 21 500 000 liralık taahhüde girişilmesi hakkında kanun lâiyhası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/361)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/3783

19-XII-1935

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Hava kuvvetleri için 21 500 000 liralık taahhüde girişilmesi hakkında Maliye vekillüğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 19 - XII - 1935 te Vüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

I. İnönü

Üç senelik hava programının tahakkuku için teklif olunan kanun lâiyhasının esbabı mucibesi

Havacılığın günbegün ve seri bir surette inkişafı ve bu inkişafın önemi kertesine görede genel hareketlere müessir olacağı nazara alınarak bu silâh ve vasıtaya lâiyk olduğu kıymet ve değeri vermeği yurdumuz ve ulusumuzun yüksek menfaatlarının korunması hesabına faydalı ve zaruri görülmüştür. Bu maksada kısa bir zamanda erişebilmek için şimdilik üç senelik bir program yapılmış isede bu programın tahakkuku için yapılan hesaplar sonucunda her sene hava bütçesine konulan paraya hava korumunun varidatı da katılmak suretile kâfi gelmediği anlaşılmıştı.

Memleket müdafaası için onay görülen program üç seneye göre tanzim edilmiş olduğundan bu programın icabettirdiği masrafın da mali şartlarımıza uygunluğu bakımından üç seneye ayırd edilmek suretile tasviyesi düşünölmüştür.

Bu düşüncelerle programın tahakkuku için hava teşkilâtımızın üç sene içinde teazzuvuna medar olmak üzere Müdafa ve Maliye bakanlığınca müzakere edilerek tesbit edilen masrafın Hükümetçe kabul ve taahhüd edilmesi ve üç seneye sarî mukavele akti salâhiyetinin Milli müdafa bakanlığına verilmesi hakkında işbu esbabı mucibe lâiyhası takdim kılındı.

Bütçe encümeni imazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 40
Esas No 1/361

21 - XII - 1935

Yüksek Reisliğe

Hava kuvvetleri için 21 500 000 liralık taahhüde girişilmesine dair olup Başvekâletin 19-XII-1935 tarih ve 6/3783 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize verilmiş olmakla Millî Müdafaa vekili General Kâzım Özalp ve Maliye vekili Fuad Ağralı bulunduğu halde okundu ve konuşuldu:

Hava kuvvetlerimizin memleketin ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir hale konmasını temin için hazırlanan programı tahakkuk ettirmek üzere 21 500 000 liralık taahhüde girişilmesine ve hükümü gelecek senelere sari mukavele akdine ve her sene için tediye haddi 7 200 000 lirayı geçmemek üzere bono ihraçına ihtiyaç hâsıl olduğu Millî Müdafaa ve Maliye vekilleri tarafından verilen izahattan anlaşılmuş ve bu mülâhaza encümenimizce de yerinde görüldüğünden teklif esas itibarile muvafık bulunmuştur.

Bunun nasıl karşılanacağı bahsine gelince; elyevm hava bütçesine bütün hava teşkilâtı ve tehzizatı için 5 000 000 liralık bir tahsisat ayrılmakta isede Tayyare cemiyetinin muhtelif menabiden temin ettiği paralar muntazaman bu maksada sarfedilmek üzere Hükümet emrine verilmekte ve nâzım varidat yolu ile tahsisat olarak kaydedilmektedir. Bu sene hava tehlikesinden korunma ihtiyacının Başvekil General İsmet İnönü tarafından açıkça ifade edilmesi üzerine bu işe halkın alâkası memnuiyeti mucip olacak derecede artmış ve bu kurumun varidatı devamlı ve ehemmiyetli nisbette çoğalmış ve bu membalardan bir kısmı da ayrıca Yüksek heyetin tasvibine sunulan lâyiha ile arz edildiği veçhile Devletin varidatı sırasına alınmış olduğundan bu taahhüdlerin bütçeye yeni ve ehemmiyetli bir masraf yüklemeksizin karşılanabileceği hakkındaki izahat varid görülmüştür.

Ancak bahsi geçen bonolar muhteviyatı Devletin esaslı borçlarından madud bulunması itibarile bunların tamamen Devlet bütçesine mevzu tahsisattan ödenmesi iktiza etmekte

ise de Tayyare Cemiyeti tarafından Millî Müdafaa vekâleti emrine verilip nâzım masraf faslına kaydedilmekte olan paralar dahi emin bir karşılık mahiyetini iktisab etmiş bulunduğu cihetle mezkûr bonolar muhteviyatının evvelâ bu faslıda toplanan paralardan ve bu paralar kâfi gelmediği takdirde Millî Müdafaa vekâleti (Hava kısmı) bütçesinin levazım ve tehzizatı harbiye ve fenniye tertibi ile inşaat, tamiyat ve istimlak tertibinden ödenmesi maksadını teminine kâfi görülmüş olduğundan bu maksadla Tayyare cemiyetince verilip 1831 numaralı kanunla nâzım varidat hesabına alınacak paraların ne gibi yerlere sarfedileceği 2738 numaralı kanunda sayılı olup, birinci maddede yazılı işlerden inşaat, yağ ve benzin gibi kısımlarını ihtiva etmediği anlaşıldığından bu paraların bu maddede yazılı işlerin hepsine de sarfolunabilmesini temin zımında lâyihanın birinci maddesi yeniden yazılmıştır.

Kezalik bu lâyiha ile gözetilen maksadlardan biri de memlekette tayyare yapmak gibi mühim ve hayatî bir işin esaslı olarak başarılmış olduğu anlaşıldığından muvaffakiyet beklenen bu teşebbüsün de temini maksadile bu maddeye biraz daha vuzuh verilmiştir.

Umumî heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
<i>M. Şeref Özkan</i>	<i>Mükerrem Ünsal</i>	<i>Sırrı Day</i>
Kâtib		
İstanbul	Balıkesir	Çorum
<i>F. Öymen</i>	<i>E. Adakan</i>	<i>M. Cantekin</i>
Edirne	Gazi Anteb	
<i>F. Kaltakkıran</i>	<i>A. H. Ayerdem</i>	
İzmir	Kayseri	Kırklareli
<i>K. İnanç</i>	<i>N. Kerven</i>	<i>Ş. Ödül</i>
Mardin	Muş	Muş
<i>R. Ertan</i>	<i>Ş. Çiloğlu</i>	<i>Ş. Ataman</i>
Seyhan	Süird	Sivas
<i>Naci Eldeniz</i>	<i>M. Mayakon</i>	<i>Remzi Çiner</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Hava kuvvetleri için 21 500 000 liralık taahhüde girişilmesi hakkında kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — Hava kuvvetlerinin arttırılması için satın alınacak tayyare, motör, yedek malzeme ve bir tayyare teçhizatını vücade getiren silâh ve teferruatı ile telsiz, bomba, benzin ve yağ için senelik tediye miktarı 7 200 000 lirayı geçmemek üzere Millî Müdafaa vekâleti (Hava kısmı) bütçesinin 829 ncu levazım ve teçhizatı harbiye ve fenniye faslından 20 milyon ve 838 nci inşaat, tamirat, istimlâk faslından 1 500 000 liralık taahhüde girişmeğe ve bunun için gelecek senelere sarî mukavele akdine ve her sene için yedi milyon iki yüz bin liralık tediye haddi dahilinde olmak üzere bono ihraçına Millî Müdafaa ve Maliye vekilleri mezundur.

Her sene ödenecek miktar mezkûr faslılara konacak tahsisat ve Tayyare cemiyeti tarafından Millî Müdafaa emrine verilip nâzım masraf faslına kaydolunacak mebalîğ ile temin olunur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun hükümlerinin icrasına Millî Müdafaa ve Maliye vekilleri memurdur.

19 - XII - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İ. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Hava kuvvetleri için 21 500 000 liralık taahhüde girişilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Hava kuvvetlerinin arttırılması için satın alınacak veya yapılacak tayyare, motör, yedek malzemesi ve bir tayyare teçhizatını vücade getiren silâh ve teferruatı, telsiz, bomba, benzin ve yağ ile yapılacak inşaat ve imalâta sarfedilmek ve senelik tediye miktarı 7 200 000 lirayı geçmemek üzere levazım ve teçhizatı harbiye ve fenniye için 20 000 000 ve inşaat için 1 500 000 liralık taahhüde girişmeğe ve hükmü gelecek senelere sari mukavele akdine Millî Müdafaa vekili ve her sene için 7 200 000 liralık tediye haddi dahilinde olmak üzere bono ihraçına Maliye vekili mezundurlar.

Her sene ödenecek miktar; Tayyare cemiyeti tarafından Millî Müdafaa emrine verilip nâzım masraf faslına kaydolunacak paradan, bu para kâfi gelmediği takdirde Millî Müdafaa vekâleti (Hava kısmı) bütçesinin levazım ve teçhizatı harbiye ve fenniye tertibi ile inşaat, tamirat ve istimlâk tertibinden temin olunur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye vekilleri memurdur.